

ФОРМУВАННЯ КОРПУСУ ПРОФЕСІЙНИХ СУДДІВ УКРАЇНИ

Герасименко Д.М., студентка 3-го курсу юридичного факультету Національного університету ім. Т.Г. Шевченка.

Науковий керівник: **Тихонова О.В.**, професор кафедри економічної безпеки ННІ №1 НАВС, доктор юридичних наук, доцент.

Одним з найважливіших завдань демократичного суспільства є наповнення судової влади професійним та морально високим кадровим потенціалом. Це завдання постійно зберігає свою актуальність. Звісно, від того, якими є судді, значною мірою залежить якість та ефективність правосуддя. Зазначене завдання має широкий соціальний характер, а на його виконання повинні бути спрямовані політичні, економічні, ідеологічні, в тому числі духовні зусилля суспільства. Очікуваний результат можливий лише на основі їх об'єднання та взаємодоповнення, що має бути аксіомою для країни, яка прагне жити по праву та справедливості.

Формування корпусу суддів – це проблема загальносуспільного значення, яка з огляду на динамічність соціальних процесів, об'єктивну необхідність змін в політичному, соціально-економічному та культурному житті майже безперервно зберігає свою актуальність. Питання призначення, обрання та звільнення суддів неодмінно знаходяться на перехресті політичних, відомчих та інших інтересів і тому правові регулятори в даній сфері потребують дієвих гарантій, насамперед прямо пов'язаних з засадами суддівської незалежності та з умовами утвердження авторитету судової влади в суспільстві.

В цьому контексті особливе місце займає саме юридична система формування суддівського корпусу, тобто сукупність правових положень, що визначають порядок набуття і припинення суддівських повноважень як елементів статусу судді. Стрижень цієї системи, як завжди, складають ті вимоги, які встановлює суспільство до особи судді.

А одне із її фундаментальних положень полягає у тому, що суддя не належить ні до якого окремого суспільного сектору чи підрозділу. Він - суддя всього народу.

Суддя – це людина, що покликана на служіння правосуддю. Вищою ж гарантією правосуддя в країні є такий суддя, що в складних випадках діє лише під впливом двох великих сил: справедливого права і невідчужливої совісті. Однак суддя живе в самому суспільстві і є продуктом свого часу, тобто носієм як суспільних позитивів, так і негативів, в тому числі негативів власного досвіду. Особі, яку призначили суддею, навряд чи можливо в разі потреби повністю змінити свою сутність, але в будь-якому випадку така особа повинна розвивати у собі відчуття самоповаги до суддівської професії, має неухильно дотримуватись всіх обмежень, які дана форма служіння суспільству передбачає.

Суддя постійно працює в сфері соціальних та політичних конфліктів, на межі найбільшої гостроти правовідносин. Щоб уникнути напруженості між суддею та суспільством правова система встановлює відповідні правила, які допомагають судді залишатись на шляху об'єктивності. При цьому, суддя користується незалежністю, яка дає йому можливість бути вільним від будь-якого незаконного суб'єктивного тиску.

Так, завжди вважалось, що “найвища основа судової діяльності – це незалежність переконання судді, яка нічим, крім закону, не повинна бути обмежена”. Безперечно, правосуддя вимагає такого внутрішнього та зовнішнього стану судді, за яким він обтяжений лише зовнішньою волею права та внутрішнім голосом совісті. Разом з тим, незалежність не може і не повинна бути абсолютною. Незалежність судді дає позитивні результати на тлі суддівської чесності, хоча чесність не є прямим наслідком незалежності особи.

При цьому в будь-якому разі неприпустимо виходити із того, що судді необхідно бути незалежним для того, щоб ні перед ким не звітувати за свої дії, щоб не піклуватись про громадську думку, щоб вважати свою посаду власністю, яку він може втратити лише в результаті

незаперечних зловживань. Така незалежність породила б негативні результати – недобросовісність судді при виконанні своїх обов'язків та його зневагу до громадян.

В сучасних умовах незалежність суддів визнається одним з важливих конституційних принципів правосуддя, на основі якого в державі формується правовий статус судді. Гарантії незалежності судді в тій чи іншій формі знайшли своє відображення у конституціях майже всіх країн світу. Сутність цього принципу означає, що при здійсненні своїх повноважень суддя керується тільки законом і ніхто не має права давати йому будь які вказівки, а також прямим або непрямим способом впливати на нього. Суддя не зобов'язаний давати будь-кому офіційні роз'яснення по суті справи, що знаходиться в його провадженні, або вже розглянутої справи.

Таким чином, незалежність суддів займає центральне місце в системі формування суддівського корпусу в демократичному суспільстві.